

Nemzeti Kulturális Alap Igazgatósága
Közgyűjtemények Kollégiuma
1085 Budapest, Gyulai Pál utca 13.

SZAKMAI BESZÁMOLÓ

ISKOLAI ÉS CSALÁDI FOGLALKOZTATÓ FÜZET KÉSZÍTÉSE ÉS MEGJELENTETÉSE A HERMAN OTTÓ MÚZEUM KÉPTÁRA ÁLLANDÓ KIÁLLÍTÁSÁHOZ

Pályázati azonosító: 3506/1726

Herman Ottó Múzeum
Miskolc, Görgey Artúr utca 28.

Miskolc, 2013

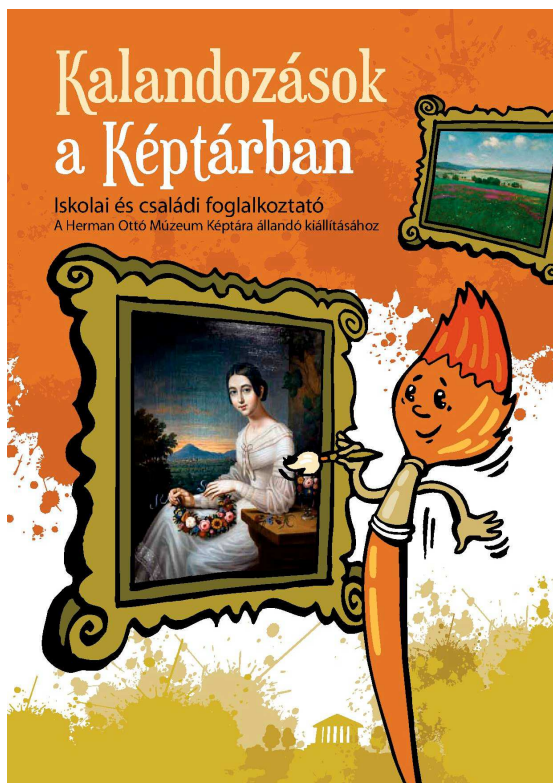
A Herman Ottó Múzeum 3506 / 1726 azonosítóval rendelkező *A Herman Ottó Múzeum Képtára állandó kiállításához iskolai és családi foglalkoztató füzet készítésére és megvalósítására* című pályázatát 2012-ben a Nemzeti Kulturális Alap Közgyűjtemények Kollégiuma 800.000 Ft támogatásban részesítette.

A 2012. évi CLII. törvény a muzeális intézményekről, a nyilvános könyvtári ellátásról és a közművelődésről szóló 1997. évi CXL. törvény módosításáról törvény következtében olyan változási folyamat vette kezdetét a Herman Ottó Múzeumban, amely a működés számos területén új stratégia kialakítását tette szükségessé. A változások a múzeumpedagógiai koncepció megújítását is megkövetelték, amely indokolta a jelen pályázat keretében megvalósuló múzeumpedagógiai segédanyag módosítását is. Ennek tükrében az eredeti statikus kiadványtervvel szemben egy olyan rugalmasan bővíthető múzeumpedagógiai gyűjtőmappát kívántunk létrehozni, amely a múzeum megújulását és bővülését megjelenésében és tartalmában is tükrözi. Célunk volt, hogy a gyűjtőmappa lehetővé tegye azt, hogy abba a későbbiekben, további kiállításokhoz kapcsolódóan már kisebb költségvetéssel létrehozott szállólapok is befűzhetőek legyenek, amit a pedagógusok a régiók igényeknek megfelelően szükség esetén szintúgy kis anyagi ráfordítással sokszorosíthatnak. Módosítási kérelmünket a Nemzeti Kulturális Alap jóváhagyta, így múzeumpedagógiai kiadványunk a fentieket szem előtt tartva valósult meg.

A pályázat keretében támogatott tevékenység szakmai vonatkozásai és tapasztalatai a Herman Ottó Múzeum és annak Képtára múzeumpedagógiai tevékenységének keretein belül fejthetők ki. Az intézmény korszerű módszerekkel, az élményszerű feldolgozást segítve igyekszik hozzáférhetővé tenni a múzeum kiállításaiiban bemutatott, illetve a gyűjteményeiben őrzött szellemi és tárgyi örökséget. Ezen munka során segíti az iskolai és iskolán kívüli oktatást, illetve alternatívát kínál a szabadidő eltöltéséhez. Elsődleges célcsoportja, az iskolás korosztály részére a múzeum olyan programokat szervez, amelyek a különböző korcsoportok számára az eltérő képességeknek, sajátosságoknak és igényeknek megfelelően közvetítik az ismereteket. Ugyanakkor múzeumunk célja, hogy tárlatait és gyűjteményeit a lehető legtöbb generáció számára feldolgozhatóvá tegye változatos aktivitási formákat kínálva, valamint az oktatási-nevelési intézményeken túl rendezvényein és szolgáltatásain, kínálatán keresztül a családokat is megszólítsa. Fontosnak tartjuk, hogy mindezek a tevékenységek folyamatos fejlesztések mellett valósuljanak meg. Ennek példája a 2012-ben „A Herman Ottó Múzeum Képtárának múzeumpedagógiai fejlesztése” címmel beadott TIOP pályázat, amelynek támogatásáról az intézmény 2013. májusának végén kapott értesítést. Az intézmény arra

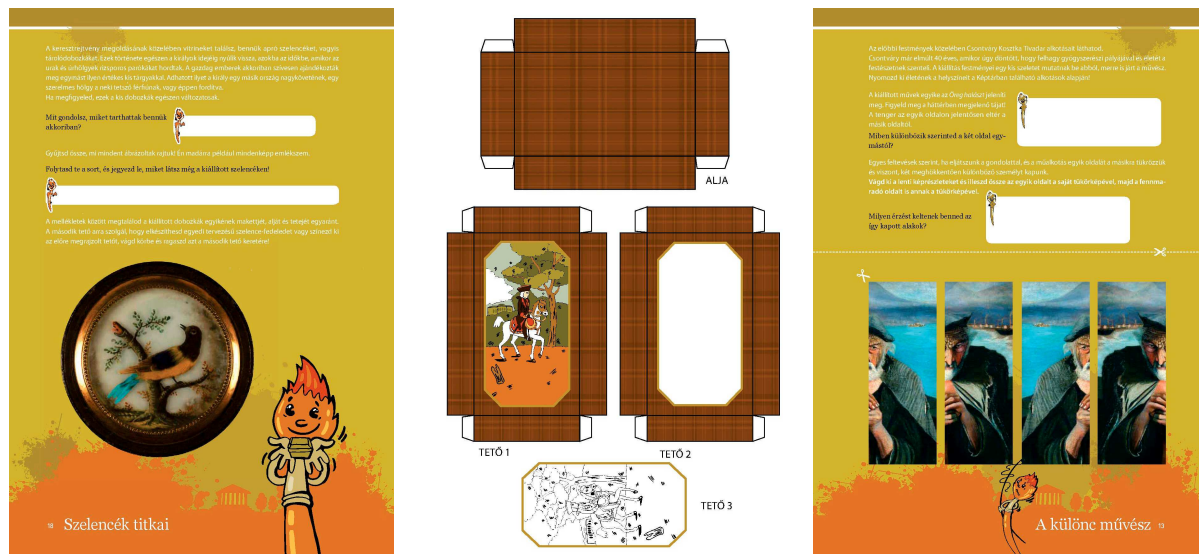
törekszik, hogy a pályázati úton elnyert támogatások egymást kiegészítve, egymásra építve erősítsék a szakmai eredményeket, komplex egészet alkotva.

A gyűjtőmappa és annak jelenlegi tartalma elsődlegesen az önálló ismeretszerzésre ösztönözve jött létre abban a feltételezett szituációban, amikor a látogató múzeumi szakember közvetlen közreműködésére és vezetésére nem tart igényt. Iskolai és családi foglalkoztató megnevezéssel a kisdíjak megszólítása mellett feladatául tűzte ki, hogy támogassa a pedagógusok munkáját, számukra ötleteket és a látogatást megelőző felkészülésükhöz segítséget nyújtson. Egyúttal ösztönözni kívánja a családi élményszerzést a gyermekek kísérői számára is támpontokat nyújtva a kiállítás gyermekközpontú, játékos értelmezéséhez.

Jelen gyűjtőmappa és annak beltartalmának elkészítése során figyelembe vettük mindazokat a tanulságokat, amelyeket a korábban készített múzeumpedagógiai kiadványok használata során tapasztaltunk. Így kerültek összeállításra a gyűjtőmappa első szállólapjai és mellékletei, amelyek a Herman Ottó Múzeum Képtára állandó kiállításának feldolgozását egy első, különálló egységként hivatottak segíteni. A *Kalandozások a Képtárban* című iskolai és családi foglalkoztató a korábbi években már használt kérdéseket gyűjti meghatározott koncepció szerint csokorba - ahol szükséges kiegészíti azokat új kérdésekkel, rövid, de lényegre törő magyarázatokkal.

A kiadvány elsősorban a kisiskolás korosztályt célozza meg, valamint rajtuk keresztül kísérőiket, családtagjaikat és tanítóikat. Ennek megfelelően került kialakításra a tartalom nyelvezete, változatos feladattípusokat használva, a mellékletek között nem mellőzve a manualitást és a csoportos tevékenységi forma lehetőségét sem. A mellékletek között makettek, képeslapok, memórijáték és detektív kártyalapok egyaránt megtalálhatók.

A papírminőség megválasztásakor figyelembe kellett venni, hogy színes kiadvány készül, amelyeken hangsúlyos szerep jut a festmények reprodukcióinak. A grafikai elemekkel gazdagon tűzdelt megjelenés ugyanakkor a célcsoport figyelemfelkeltését szolgálja. A kiadványt Marosi Ágnes múzeumpedagógus írta és szerkesztette, a tartalmat Pirint Andrea művészettörténész-muzeológus lektorálta és Békési Gábor irodalomtörténész-muzeológus korrektúrázta. A felhasznált műtárgyfotókat Kulcsár Géza és Szujó Imre Péter készítette, míg a 11. oldalon megjelenő, Tornyai János *Juss* című alkotásának műtárgyfotóját a Magyar Nemzeti Galéria bocsátotta rendelkezésünkre.

A *Kalandozások a Képtárban* című foglalkoztatót Ecset Öcsi figurája kelti életre a kisdíákok megszólítására törekedve. Története szerint restaurátor ecset, akinek „fejlődéstörténete” abba az irányba mutat, hogy a későbbiekben fizikai valójában is megjeleníthető legyen a legfiatalabb korosztályok múzeumpedagógiai foglalkoztatásainak színesítésére, betekintést engedve a múzeum látogatók számára rejtett és rejtélyes tevékenységi területeibe is. Ezzel a nyomtatott verzió kibontható a drámapedagógia irányába, színesítve a használt módszereket és fejlesztve a múzeumpedagógiai tevékenységet.

Mindeközben természetesen megmarad a gyűjtőmappa azon lehetősége, hogy már kisebb költségvetéssel abba az aktuális trendeket követő, további kiállításokhoz kapcsolódó foglalkoztató szállólapok kerülhessenek. Szándékaink szerint ezek oldott módon játékos

tevékenységi formákon keresztül, az iskolai feladatlapok megjelenését kerülve keltenék fel a későbbiekben az érdeklődést további kiállításaink és összességében a Herman Ottó Múzeum iránt. A gyűjtőmappa egyúttal lehetővé teszi azt is, hogy abba pedagógusokat gyűjtsék a számukra munkájukhoz hasznosíthatónak szánt segédanyagokat.

A jóváhagyott módosítási kérelmünkben foglaltaknak megfelelően a támogatásból megvalósított gyűjtőmappa 300 példányszámban készült el. Ugyancsak a jóváhagyott módosításoknak megfelelően a kiadvány a határidőket követve nyáron, az iskolás korosztály által kevésbé látogatott időszakban valósult meg, így a megjelenést követő felhasználási tapasztalatok már az új, 2013/2014-es tanévben konkretizálódnak majd. Ennek ellenére eredményként elmondható, hogy a múzeumokat érintő változó folyamatokat felismerve (és azok által motiválva) sikerült olyan múzeumpedagógiai segédanyagot létrehozni, amely a Herman Ottó Múzeum Képtára állandó kiállításának gyermekek számára készített, aktivitásra ösztönző olvasatát nyújtja, de teszi azt oly módon, hogy mindeközben helyet engedjen a fejlesztéseknek, bővítéseknek is.

A pályázat szakmai beszámolóját a Herman Ottó Múzeum honlapján elérhetővé tesszük:

<http://www.hermuz.hu/hom/index.php/hu/palyazati-beszamolok>

Miskolc, 2013. szeptember 16.

Marosi Ágnes
múzeumpedagógus